سال سوم شماره ۱۶۸
شماره مسلسل ۲۴۸
سه‌شنبه ۱۴ اسد ۱۳۸۲هـ.ش
۶ جمادی‌الثانی ۱۴۲۴هـ ق
5 August 2003

DAILY ارادهٔ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه
سال تاسیس ۱۳۷۹هـ ش

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

آغاز کار کمیسیون انتخابات

کمیسیون جدید انتخاباتی با انجام دیدارهای اولین فعالیت رسمی خود را شروع کرده است. شش تن اعضای این کمیسیون با اخضر براهیمی، نماینده خاص سازمان ملل متحد در امور افغانستان وهمچنان با نمایندگان کشورهای کمک کننده به افغانستان،دیدار وگفتگوداشته اند.اعضای این کمیسیون شش نفره هفته پیش معرفی شدند.

هدف از تشکیل این کمیسیون هموار کردن زمینه برای انجام انتخابات در کشور است. شاید مهمترین مشکل این کمیسیون این باشد که انتخابات آزاد هرگز درکشور برگزار نشده است و بسیاری با انتخابات حداقل به مفهوم مدرن آن آشنایی ندارند.

اعضای این کمیسیون باید میلیونها نفررا که واجد شرایط شرکت در انتخابات هستند برای انتخابات آینده که انتظار می رود سال آینده میلادی برگزار شود، ثبت نام کنند. بقیه درصفحه ۴

یه آقحه کې سخته چاودنه

د جوزجان ولایت د آقچې په ولسوالۍ کې ورمه شپه دچارواکو په وینا د یوې درندې چاودنې په ترڅ کې (۱۳) تنه وسله وال وژل شوي او نور (۲۱) تنه ټپیان شوي دي .

دغه چاودنه وروسته له هغه شوي ده چې د دولت امنیتي سلاکار جنرال عبدالرشید دوستم خپل (۱۰۰۰) تنه جنګیالی بې وسلې کړل . که څه هم په بشپړ ډول د پیښې علت ندی څرګند خو چارواکی وایي چې ددغې وسلې د لیږدونې پر مهال دسرتیرو د بې احتیاطی له امله دغه چاودنه وشوه . پدې را ټولو شوو وسلو کې په سلهاوو میله سپکه او درنده وسله او چاودونکی مواد شامل وو .

یک میلیون دالر برای سروالی ارزگان

هندوکش:
ملانعمان زمانی توسط مقامات امنیتی ولایت ارزگان دستگیر گردید که مقداری موادمنفجره ووسایل انفجار آن را با خود حمل میکرد . والی ارزگان جان محمد خان ضمن تائید این خبر اعلان نمودکه هدف این بم گزاری درمسیری بوده که وی همیشه ازآن جهت رفت وآمداستفاده می کرد. جان محمدخان همچنان گفت: ازنزدمجرم ۴ دستگاه ریموت کنترول نیز بدست آمده ومجرم اعتراف نموده که یکنفر تبعه پاکستانی چندروز قبل این مواد را به وی تسلیم وآموزش بکارگیری آنرا داده بود.بعداً همچنان درپاداش ازبین بردن من ، مبلغ یک میلیون دالر نیز برایش وعده داده شده بود. گفته میشود که نعمان سه ماه قبل درپاکستان مراسم دستاربندی خود راانجام داده وداخل افغانستان شده بود.

افغانستان سره سوداګری له ارزښت ورکوي

د افغانستان د مالیې وزیر داکتر اشرف غنی احمدزي د یوه هیئت په مشرۍ اسلام آباد ته سفر کړی دی او ټاکل شوی چې د خپل پاکستانی سیال شوکت عزیز سره خبرې اترې وکړي،اټکل کیږي چې دواړه خواوی به افغانستان ته د مالونو د ترانزیت او د نورو مالی او سوداګرۍ په چارو خبري اتري سره وکړي . د پاکستان د مالیې وزیر شوکت عزیز ویلي دي چې د افغانستان سره سوداګرۍ ته پاکستان خورا زیات ارزښت ورکوي . د اد پاکستان او افغانستان د ګډ اقتصادي کمیسیون

دوهمه غونډه ده چې د سرني کال په جریان کې تر سره کیږي او د ترانزیتی سوداګرۍ په برخه کې دنوي بدلون سبب ګرځي .

دبدخشان په کروندونوی ناروغی لګیدلی ده

دبدخشان ولایت په څو ولسوالیو کې د یوې نباتی ناروغی د خوریدو له کبله د غنمو فصل ته تاوان اوښتی دی . دغی ناروغی د زیباك ، اشکاشم او مینجانو په ولسوالیو کې د کرنی له لسو هکتارو زیاته ځمکه ځپلی ده . عینی شاهدانو ویلی چې د غنمو د وږو دزیږ ګرد په رامنځته کیدو سره په ځمکه ولاړ زیاتره فصل وچ شوی دی . چې دغه ناورغی په چټکی سره ټوله سیمه کې په خوریدو ده .

ددغه سیمی د کرنی ریاست او مرستندویه اداری وایي چی ددغی ناروغی د مقابلی لپاره لازم درمل په واك کی نلري .

کنریک میلیون دالر انتقال نموده است

مبلغ بیست میلیون افغانی عواید گمرک ولایت کنر به تاسی ازمصوبه شورا امنیت ملی به مرکز انتقال یافته است .

دردو ماه گذشته این دومین بار است که عواید گمرکی ولایت کنر به مرکز انتقال می یابدکه جمعاً تاکنون مبلغ یک میلیون دالر امریکایی را احتوا می کند.

وزیر مالیه داکتر اشرف غنی احمدزی دراجلاس اخیر وزراء گفته بود که تاکنون هشتادوپنج میلیون دالر امریکایی عواید از ولایات به خزانه دولت انتقال گردیده است .

دلګړی او بیوزلی خدای په نامه

سرمقاله

سرنوشت برگشتگانی که خانه های شان غصب شده چگونه تعیین میشود؟

سیل مهاجرین عودت کننده همه‌روره از کشورهای گوناگون به کشور برمیگردند درحالیکه‌هیچگونه مرجع‌پناهگاه و اقامتگاهی ندارند.

این‌مهاجرین طی‌بیست‌سال اخیر به‌وقفه ها اجباراً به‌اشکال گوناگون ود رتحت شرایط دشوار و طاقت فرسای‌رژیمهای‌این‌سالها ازکشور خارج شدند. بدترین و بیشترین مهاجرتها طی‌دهه‌هفتاد که‌کشت وکشتار، چور وچپاول و ویران سازی کشور ما به‌اثر جنگهای داخلی باشدت ادامه یافت ، صورت گرفته‌است مردم‌وطن‌ما به‌اسفبار ترین حالتها نه‌تنها وطن وخانه‌آبایی خود را ترک گفتند، بلکه با اندوه وحسرت فراوان خانه‌های خود را باهمه اثاثیه‌آن رها کرده‌و برای‌نجات‌جان خود وخانواده‌های‌خود راهی کشورهای‌بیگانه شدند.

با تسلط طالبان برکشور این‌جریان افزایش چشمگیری یافت، زیرا دریـن‌دوره ، اداره‌طالبان به ذرایع گوناگون خواه بالغو ادارات‌رسمی ودولتی وخواه با سبکدوش کردن کارکنان‌ومعلمان‌زمینه را برای اخراج مردم‌ازکشور مساعد ساختند وحتی راههای خارج شدن‌ازکشور و رفتن به‌کشور های‌همسایه برخلاف دوره قبلی مصوون تر ومطمین تر گردید. مهاجرین بی‌پناه که‌مظلومانه‌وبا خفت وخواری خانه‌ها وپناهگاه‌خود را رها وبه‌وابستگان خویش‌سپرده‌بودند به‌دیاران‌بیگانه پناه‌بردند وچنان تصور میکردند که‌جنگهای ذات‌البینی داخلی به‌زودی پایان خواهد یافت وآنها دوباره‌به‌خانه‌وکاشانه‌خود بر خواهند گشت.

امااین آرزو مثل هزاران آرزوی‌دیگر این ملت‌برای‌صلح، آزادی، آرامی وبازگشت نافرجام ماند.

اکنون که‌فرصتهای تا حدودی برای‌باز گشت میسر شده ، فشار ها ودشواریهای این‌هموطنان مهاجر ما در کشورهای‌بیگانه تا حدود معتنابهی افزایش یافته وآنها مرتباً وادار میشوند که‌هرچه زود تر به کشور خود شان برگردند.

آنچه قابل‌تعجب وتأثر است،اینست که‌خانه‌ها وملکیت‌های شمار زیادی از هموطنان ما طی‌این‌همه‌سال‌در رژیم های‌گوناگون درگام نخست تحت‌تأمین دولتی‌قرار میگرفت‌و بعداً اشخاص وافراد عالیرتبه وزور آور مقامات‌رویدار این‌خانه ها راتحت عناوین گوناگون به‌نحوی به‌چنگ می‌آوردند ویا ادارات تحت تأمین آورنده این‌خانه‌ها را برای اشخاص مورد نظر ومقتدر که‌معولاً مستحق تر ازدیگران‌تشخیص میشدند، می‌بخشیدند. بقیه درصفحه ۴

زنان افغان خواهان تساوی حقوق اند

انجمن نگاریامددگارزنان افغانستان روز یکشنبه دریک نشست بزرگی ازکمیسیون تدقیق قانون اساسی خواستند تا مساوات بین زن ومرد درقانون اساسی گنجانیده شود . این انجمن اعلامیه زنان را که درپای آن صدهزار تن اززنان کشور وشخصیتهای سیاسی امضاء نموده بودندبه کمیسیون تدقیق قانون اساسی تسلیم نمودند. دراعلامیه نگاشته شده بودکه این اعلامیه را زنان افغان درجون ۲۰۰۰ زمانیکه ملیشه طالبان درکشورحاکم بودند درتاجکستان به تصویب رسانیدند.دراعلامیه همچنان آمده است که اکنون زنان افغان خواهان تساوی حقوق زن ومرد میباشند.

دخوست لاره زیانمنه شوې ده

د خوست ښار ته څیرمه د ګردیز خوست ښار په لویه لاره د ماین د چاودیدو له کبله وړمه ورځ یو پل نړیدلی دی .

د مپاین د چاودیدو په ترڅ کی ځانی تاوان ندی را منځ ته شوی خو د پله د نړیدو له کبله د ترافیکو جریان د نامعلوم وخت لپاره ګډوډ شوی دی د غه ماین د اسماعیل خیلو او مندوزیو ولسوالیو تر څیرمه د یوه پله لاندی ایښودل شوی و . څه موده وړاندی د همدغه لاري په اوږدو کې ګېردی څیرې ته څیرمه د ایتلافی ځواکونو د یوه موټر تر شاه هم بمی چاودنه شوې وه چې په ترڅ کې یې څو تنه ژوبل شوی وو .

په تولنیزو بدلونونو کې دذهنی ودې اړتیا ص(۲)
خواندنیهای جالب ص(۳)
تیرې تیروتنې بایدتکرارنشي ص(۲)

زمان برای قانونی شدن قانون اساسی کوتاهتر می شود اما ...

گلالی حبیب

قسمت عظیمی از حاکمیت ملی کشور ما دردستان پر قدرت زور مندان وجنگ سالاران قرار دارد مردم مخصوصاً روشنفکران در شرایط کنونی دربرابر این حاکمیت که از طریق کنفرانس بن ولویه جرگه سرطان ۱۳۸۱ مستقر گردیده است مطلقاً عدم رضایت نشان میدهند. زیرا با حضور جنگ سالاران در حاکمیت خاطرات تلخ جنگ خشونت، وحشت، دهشت، بربریت دیروز را هرگز فراموش نمیکنند. جنگ سالارانی که دیروز به عنوان های مختلفی خویشتن را وارث قدرت می دانستند امروز دیموکراسی و قانون را پی برای رسیدن به قدرت میدانند پس تصویب قانون اساسی برای مردم وتوده های وسیع جنگ زده وماتم رسیده ما چه مفهومی دارد و چه ارمغان خواهد داشت.

طرح قانون اساسی جدید برای کشور ما بدون تامین امنیت وحاکمیت مرکزی تلاش بی جهت خواهد بود زیرا جوامع بین المللی نتوانستند از قدرت تفنگ اندیشان وجنگ سالاران بکاهد. حاکمیت وصلاحیت دولت انتقالی اسلامی افغانستان درسراسر کشور استقرار ندارد حاکمیت های محلی با نفوذ که حافظ منافع تنظیم ها و احزاب اند در وجب وجب خاک کشور بشکل خیلی ها ما هرانه توسن اقبال شانرا می رانند ولایات کلیدی ما نند بلخ، هرات تحت شعاع حاکمیت رهبران ملیشه محلی قرار دارد. دولت انتقالی اسلامی حتی نتوانسته ۵۰٪ عایدات آنرا تصاحب نماید درچنین شرایط چگونه امکان دارد جنگ سالاران وتفنگ اندیشان نتوانند قدرت خویش را بالای وکلای تدویر قانون اساسی نافذ سازند.

جنگ سالاران مردم را تهدید و وادار به اظهار رای به نفع شخصی خود خواهند ساخت.

این ها در ادای کار های دیروز شان می خواهند این قانون را نیز آتی برای ادامه استبداد بسازند و آزادی ها مدنی را محدود وبالاخره نابود کنند مشعل آزادیَ و فروغ تابناک دیموکراسی ومردم سالاری را درطوفان های قدرت طلبانه خاموش سازند اما مردم وروشنفکر به مبارزه شان برای شکل دهی قانون اساسی ادامه خواهند داد. مردم افغانستان به هیچ وجه نمی توانند بار دیگر شاهد سوء استفاده تفنگ اندیشان اربابان قدرت زور زر از قانون اساسی جدید باشند میخواهند این قانون اساسی به اراده مردم مطابق بانیازمندی های عینی جامعه ما شکل بگیرد باید جامعه جهانی زمینه رابرای تصویب قانون اساسی مساعد سازند.

زیرا قبلاً تعهد سپرده بودند که تا زمان به رای گذاشتن قانون اساسی دولت مرکزی در سراسر کشور مستحکم وتوسعه خواهد یافت اما با تاسف این پروسه بسیار بطی جریان دارد وزمان برای قانونی شدن قانون اساسی بسیار کوتاه است.

جامعه جهانی طبق تعهدات قبلی بخاطر تقویت بیشتر زمینه ها برای موفقیت قانون اساسی جدید باید مسوولیت های اخلاقی بیشتری را متقبل گردد. نیروی های معاونت ،امنیت بین المللی ، ایساف نه تنها در کابل بلکه در همه ولایات افغانستان توسعه یابد. نباید امریکا به حمایت از جنگ سالاران ادامه دهد زیرتائید، تقویت وسهیم ساختن آنها درتصویب قانون اساسی به معنی پامال کردن دیموکراسی ، آزادی وعدالت اجتماعی در افغانستان خواهد بود وبس.

تیری تیروتنی باید تکرار نه شی

حاجی

د مجاهدینو په لومړی دوره کې د طالبانو د راتګ ، پرمختګ او ورځ په ورځ د واکمنی د زیاتیدو او ټینګیدو له پاره هغه وخت زمینه برابره شوه چی د مجاهدینو د بیلابیلو تنظیمونو له مشری څخه تر لیکو پوری ځینو په خپله وار سپارل شوه دنده کی د خیانت په لوری ګامونه واخیستل . د دولت دازی د اصولو او دحکومت د اوامرو د منلو په فکر کی نه بلکی د رشوت ، اختلاس ، زور او ځورونو ، او قدرت ته د رسیدو په خاطر د خپل منځی جګړو له پاره یی ملا وتړله . هغه اولس چی کلونه کلونه یی له هغو سره وسله په اوږو ګرځولی وه تر پوزی راغلو او د دوی په مقابل کی د یوه نوی حرکت د رامنځ ته کیدو هیله من وو هماغه و چی د طالبانو د راتګ هرکلی یی وکړ او طالبی تحریك د هغه وخت د قوماندانانو او سرګروپانو په مقابل کی له هیڅ ډول رحم او مهربانی څخه کار وانه خیست او په راز راز نومونو یی یاد کړل همدغه د هیواد په بیلا بیلو ولایتونو کی اوسنی موجود او په څوکیو ناست ځینی قوماندانان او ملکی چارواکی لدی امله چی په ولس کی یي تکیه نه درلوده په هغه وخت کی د طالبانو په مقابل کی کمزوری او خپل ځایونه یی ورته خوشی کړل او اکثرو څخه د وخت د کمی له امله کورنی ،مالونه او موټری هم پاتی‌شوی او دهری ورځی په تیریدو سره به خلکو پخپله سرګروپان او قوماندانان طالبانو ته ښودل خو طالبانو هم دخپلو ځینو زیاتو جبری اجراتو له امله دخلکو زړونه ونه ساتلی‌شول د دیکتاتورانه اعمالو اوکړنو له امله یي د خپلی واکمنی لاندی اولسونه په زوره د خپلو اوامرو لاندی ساتل د طالبانو او اولس تر منځ بیا درزونه را پیدا او پراخیدل د طالبانو او القاعده د تروریستی اعمالو په اساس د نړی وال ائتلاف د پوځی عملیاتو له پاره زمینه برابره شوه واکمنی یی ختم او اوسنی مرکزی اداره را منځ ته شوه اوس هم د مجاهدینو په بیلابیلو تنظیمونو پوری اړوند قوماندان او سرګروپان دی ته نه تیاریږی چی له خپلو پخوانیو تیروتنو څخه عبرت واخلی بلکی اوس هم په خپلو څوکیو پوری کلك نښتی اوس هم د مرکزی اداری اوامر نه منی د دولت اصول نه مراعاتوی باید پدی وپوهیږی چی ای مشرانو ، سرګروپانو ، قوماندانانو او نورو ملکی چارواکو !

ستاسو او اولس تر منځ ستاسو د اوسنیو اعمالو او اجراتو او دخپلو افرادو او کارکوونکو د نه څارنی او په اوسنیو څوکیو کی ستاسو د ځانونو د کلکولو ، د رشوت ، اختلاس ، اداری فسادونو ، د خپل سری د زیاتوالی ، ستاسو د وسله والو افرادو د ظلمونو او نورو ډیرو کړنو له امله اولس بیا تر پوزی راغلی دی تاسو رادیو ګانی واوری خپرونی ولولئ اود اولس شکایتونه واوری . او ځان سره یوه دقیقه ژور فکر په خپل ګریوان کی وکړی چی څومره مو اولس ته مثبت ځواب ویلی . پوه شی چی همدا اوس ستاسو او اولس تر منځ ډیر درزونه پیدا شوی که چیری ځان ونه پیژنی او دا درزونه را کم نه کړی لیری نه ده چی دهیواد په مرکز او ولایاتو کی د سمارق په څیر نن سبا را پیدا طالبان به ستاسو په مقابل کی را پورته او حرکت به یي لاتیز شي او امن به خرابه شی

تاسو ټول باید د آیساف او ناټوپه ځواکونو تکیه ونه کړی دا موقتی ځواکونه دلته سوله او امنیت نشی ټینګولی سوله او امنیت پخپله ستاسو په یووالی ، مشوره وروری او له اولس سره په یووالی او د اولس په خدمت کی را منځ ته کیدای شي تاسو باید اولس سره را منځ ته شوی واټن له منځ یوسی . څو اولس تاسوته دخدمتګرانو په سترګو وګوری اوباید ووایو چی د دویم ځل لپاره د امسا ورك کول به نه یوازی ستاسو بلکی د ټولنی د بربادی سبب وګرځی او نه باید هغو مخربو عناصرو ته چی وطن د ساینسی او تکنالوژیکی بهیر څخه شا ته اچوی زمینه برابره شی او بایدله وسنیو حالاتو څخه په استفاده د هغوی تبلیغات اغیزمن واقع نه شی

په ټولنیزو بدلونونو کی د ذهنی ودی اړتیا

سهراب دیدار

دوخت دحرکتونو اوغوښتنو له مخې دهرې ټولنې په دننه کې ډیر جبری اودخپلې خوښې بدلونونه حتمی رامنځته کیدونکی وي. دټولنې دژوندانه په بیلابیلو خواوو کې همدغه بدلونونه دي چې ټولنه له خپل هماغه موجوده حالت څخه دیوه پرمختللی ژوندانه په لورې دحرکت لپاره تیار وي.

دټولنی په ژوندانه کې دکورنیو او بهرنیو علتونو له مخې رامنځته شوو بدلونونو ته ټولنیز بدلونونه وایو.

ټولنیز بدلونونه په بیلابیلو ټولنو کې دهغود خلکو د ذهنی ودې اوانکشاف سره متناسب حرکت لري همدا وجه ده چې دنړی په بیلابیلو ټولنو کې ټولنیز بدلونونه بیلابیل پړاوونه دوخت په اوږدو کې سرته رسوي اودا بدلونونه له یوه سره توپیر پیدا کوی ان چې په ځینو ټولنو کې ټولنیز بدلونونه دهغوی دوروسته پاتې ذهنی ودې او انکشاف له امله له کمزوری حرکت سره هم مخ کیدای شي. ځینې پوهان پدې عقیده دی چې دوروسته پاتې ټولنو وروسته پاتې ذهنی وده کله کله ددې سبب کیږي چې د حرکت مخه ونیسي ان چې په ټپه یې ودرولی شي.

فرانسوی پوه تورګوت بیاله پورتنی نظر سره مخالفت کوي وایی چې هره ټولنه حتمی اوخامخا په حرکت کې وي بندیزونه او خنډونه به دبیلابیلو دلایلو له مخې رامنځته کیږي خو دټولنې دحرکت مخه نشي نیولای یوازې حرکت کمزوری کولای شي خو باید ووایو چې دیوې ټولنې دهر اړخیزې ودې او بدلون له پاره په خپله دټولنې په فکری او ذهنی انکشاف کې بدلون ډیر ضروری دی اودرامنځته کولو له پاره یې ډیر وخت لګیږي. همدغه ذهنی او فکري وروسته پاتې والی دی چې د ټولنیزو بدلونونو په وړاندې خنډونه رامنځته کولای شي. زمونږ ټولنه چې یوه وروسته پاتې اودنړی دپرمختللی کاروان په وروستی برخه کې د حرکت لپاره پښې لاسونه خوځوی دهمدغه ذهنی وروسته پاتې والی له امله له ډیرو خنډونو سره مخ شوې ده.

په یو وروسته پاتې ټولنه کې ټولنیز بدلونونه هم حتمی په کرار سره دفکري ودې په تناسب سره حرکت کوي دخپلې ټولنې دهراړخیز انکشاف له پاره لازمه ده چې دفکري ودې اوانکشاف په خاطر دښوونې او روزنې خواته زیاته پاملرنه وشي مونږ یوازې دخپل ښوونیز سیستم په پراخوالی او اغیز منتیا سره کولای شو دخپل ژوندانه دبیلابیلو اړخونو د پرمختګ اوانکشاف لپاره ډاډه او ګړندی ګامونه واخلو او باید دخپلې ټولنې دټولو وګړو دذهنی انکشاف په صورت کې په کړو وړو کې بدلونونه رامنځته کړو اوکله چې په یوه ټولنه کې ټولنیز بدلونونه چټك شي دټولنې د ژوندانه دښه والی، سوکالی پرمختګ او په لنډ ډول دهراړخیزې سوکالۍ په برخه کې اسانتیاوې برابریدلی شي او ټول په ګډه په یوه غږ د وروسته پاتې والی له حالت څخه ځان ایستلای شي.

متصدی صفحه: زهره

خواندنیهای جالب

لایه اوزون در حال ترمیم است

دانشمندان می گویند که نخستین مدرک قطعی دال براینکه لایه ازون درحال ترمیم شدن است رابه دست آورده اند.

گروهی ازمحققان امریکایی دریافته اند که سرعت تخریب لایه ازون به میزان قابل توجهی کاهش یافته است.

با این هم دانشمندان می گویند که ترمیم کامل این لایه کم از کم پنجاه سال را در برمیگیرد.

به گفته دانشمندان، ترمیم لایه ازون نتیجه ممنوع ساختن کاربرد مواد کیمیاوی مخرب، تحت عنوان پروتوکول مونترال، بوده است.

این پروتو کول که درسال ۱۹۸۷ به اجرا درآمد، استفاده از موادی مانند گازسی اف سی راکه عمدتاً در اسپری ها ویخچال ها کاربرد دارد، منع است.

محققان اطلاعاتی را که در طول بیست سال گذشته توسط سه ماهواره و سه دستگاه مستقر در زمین جمع آوری شده بود، تجزیه و تحلیل کرده و دریافتند که درلایه استراتوسفر بالایی- خارجی ترین لایه اوزون سرعت تخریب تا حد قابل توجهی کمتر شده است.

پروفیسور مایکل نیوچرچ، استاد پوهنتون آلاباما در امریکا واز سرپرستان گروه تحقیق می گوید: لایه ازون قبلاً در هر دهه هشت درصد نازک تر می شد، ولی اکنون این سرعت به چهار درصد رسیده است وامیدواریم که این تخریب تا چند سال دیگر متوقف شود.

گرچه لایه های بالای اوزون رو به ترمیم است، ولی عواملی چون گرم شدن کره زمین که دما را افزایش می دهد وبر چگونگی وزش باد موثر است، ترمیم اوزون را در لایه های پایین تر با تاخیر می اندازد.

عوضی های مجازی

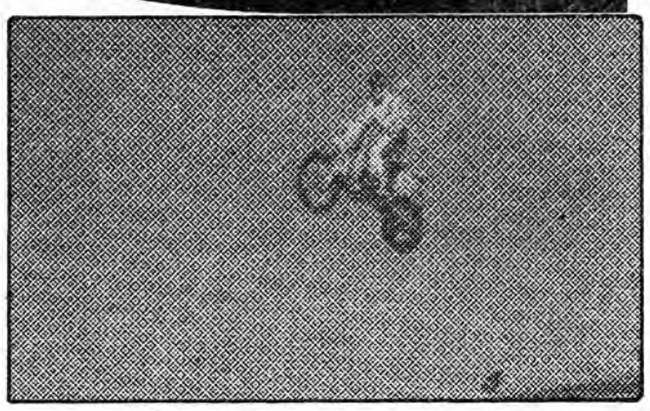

در آینده نزدیک، بدل های مجازی نقش هایی را که دست زدن به آنها برای انسان خطرناک است به عهده خواهند گرفت.

شرکت Natural Motion در آکسفورد یک سیستم شبیه سازی تولید کرده است که به وسیله آن می توان یک رشته حرکات نمایشی را با سرعت زیاد خلق کرد. این حرکات معمولا نیازمند مهارت های هنرپیشگان بدل است.

کنترول بدل های شبیه سازی شده توسط این سیستم بدان معنی است که آنها به زمین می خورند، می دوند، حرکت می کنند و مانند افراد عادی به محیط اطراف واکنش نشان می دهند، بدون آنکه آسیبی ببینند.

این سیستم هم اکنون برای تولید فلم "تروا" که قرار است به زودی روی پرده سینماها بیاید مورد استفاده قرار دارد. حرکات و اعمال خطرناکی که اغلب در فلم های سینمایی می بینیم توسط عوضی های واقعی یا به کمک فنون انیمیشن با دقت و زحمت زیاد تهیه می شود. اما "تچرل موشن" راهی برای تسریع این پروسه یافته و به فلمسازان امکان داده است به خلق رشته حرکات یا اعمال حیرت انگیزی دست بزنند که در عالم واقع غیرممکن یا با خطرات جانی همراه است.

این سیستم به فلمساز امکان می دهد هنرپیشه عوضی مجازی را منفجر کند، دست و پای آنها را قطع کند یا او را به انجام حرکات مهیجی وادارند که به هیچ شیوه دیگری ممکن نیست.

"هابل" تحویض میشود

"از سال ۱۶۱۰ تاکنون، یعنی از زمانی که گالیله تلسکوپ خود را به سوی آسمان نشانه رفت، هیچ رویدادی به اندازه ساخت و به کارگیری تلسکوپ فضایی هابل درک ما را از کیهان متحول نکرده است."

این بخشی از معرفی نامه رسمی ناسا از تلسکوپ هابل است، با این حال مقامات اداره فضایی امریکا برای پایان دادن به ماموریت هابل برنامه ریزی می کنند. رویدادی که اسباب ناراحتی و یاس بسیاری از دانشمندان را فراهم آورده است. سرنوشت هابل کاملا روشن است. همواره انتظار می رفت که این تلسکوپ در سال ۱۹۹۰ پرتاب شده عمر کاری محدودی داشته باشد.

با پرتاب تلسکوپ جدید ناسا به نام "جیمز وب" در سال ۲۰۱۱ ماموریت هابل تا سال ۲۰۱۰ پایان خواهد یافت.

اداره فضائی امریکا می گوید برای اداره هر دو برنامه بودجه کافی ندارد و اولویت را تلسکوپ جیمز وب دارد.

اما طرفداران هابل استدلال می کنند لزومی برای چنین تصمیمی نیست.

احساسات پیرامون قضیه چنان بالا

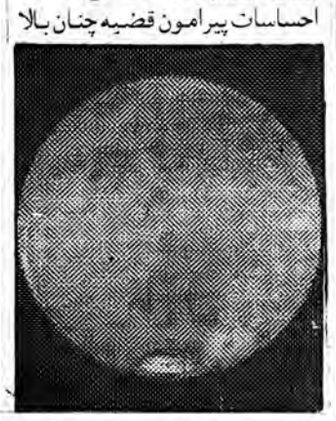

گرفته است که ناسا با تشکیل هیأتی از کارشناسان سعی دارد بهترین راه برای انتقال از هابل به تلسکوپ جیمز وب بیابد.

این هیأت تاکنون صدها ایمیل دریافت کرده که طرفداران هابل با ارائه پیشنهادهایی نسبت به پایان ماموریت این تلسکوپ ابراز نگرانی کرده اند.

ادوارد چنگ، دانشمندی که در ساخت هابل شرکت داشته است گفت علت احساسات پرشور دانشمندان کاملا روشن است: "آنها نمی توانند جهان را بدون هابل تصور کنند. حجم اطلاعاتی که این تلسکوپ فراهم کرده چنان زیاد است که وقتی دانشمندان با نظریه یا معمایی روبرو می شوند نخستین واکنش آنها این است: هابل چه پاسخی دارد؟".

در سال ۱۹۹۱ بلافاصله پس از پرتاب هابل مشخص شد که آئینه اصلی تلسکوپ معیوب است. سه سال طول کشید تا ابزارهای تصحیح کننده طراحی، ساخته و روی تلسکوپ نصب شد.

اما به گفته مارتین ریس، ستاره شناس از دانشگاه کمبریج بریتانیا که برای انتقال اطلاعات از هابل به جیمز وب همکاری می کند، تعمیر هابل باعث تحولی بزرگ شد.

وی افزود: "شکی نیست که هابل در یک دهه گذشته در راس و پرچمدار برنامه های ناسا بوده است."

تازه های ازدنیای دانش

زنان هفت مراتبه زیاد تر نسبت به مردان دچار نیم سری می شوند

براساس یک تحقیق جدید شایع ترین سردردی نیم سری است که معمولاً درزنان شیوع بیشتری دارد. مطابق به تحقیقات اخیر انجام شده در پوهنځی بهزیستی وتوانبخشی تهران نیم سری کلاسیک (سابقه) صد در صد زنان را مبتلا میساخته است وهفت مراتبه بیشتر زنان نسبت به مردان به آن متبلا می شوند

ادویه ضد چاقی بیش از دوسال استعمال نکنید

استعمال ادویه ضد چاقی برای مدت طولانی عوارض منفی در قبال دارد. محققان عقیده دارند که باوجود اینکه ا دویه از جذب چربی بدن به میزان سی در صد جلو گیری می کند ولیکن زیاد ترین مدت برای استفاده از آنها تا دوسال زیر نظر داکتر معالج جواز دارد.

حس لامسه از طریق شبکه انترنیت انتقال می یابد

دانشمندان آزمایشگاه حقیقت مجازی در پوهنتون بوفالو، وسیله جدیدی برای انتقال حس لامسه از طریق انترنت ابداع کرده اند، این وسیله جدید از اطلاعات یک دستکش حقیقت مجازی برای دریافت سختی یا نرمی اشیا بهره می گیرد. این اطلاعات از دستکش شخص اول به شخص دیگر منتقل می شود و شخص دوم حرکات دست ونیروی حاصل از لمس شی را به وسیله شخص اول احساس می کند.

برای اولین بار جراحی جنین باروش اندوسکوپی انجام شد.

جراحان المانی برای اولین بار موفق شدند جنین انسانی را درون رحم مادرش وازطریق روش اندوسکوپی جراحی کنند. جراحان در پوهتون بن، جراحی ۸ ساعته ای را روی جنینی در درون رحم مادرش انجام دادند تانقایص مادر زادی وی را ترمیم کنند، گفتنی است که این کار ازطریق یک برش کوچک روی رحم وفرستادن لوله اندوسکوپی وکمره به درون آن انجام شده است.

روز جهانی همبرگر

جمعه روز رنگ موی طلایی، یکشنبه روز جهانی دوستی ودوشنبه با استناد به اسناد انترنتی روز جهانی همبرگر بود. درباره اینکه چطور این تکه گوشت دایروی بین نان دایروی خلق شده داستانهای دارد. یک داستان از این قرار است که درسال ۱۹۸۵ یک پسر پانزده ساله از ویسکا نسین امریکا که در دکان غذا فروشی پدرش کوفته درست می کرد، چند بار این گوفته های ازدستش به زمین می افتد و بشکل دایروی پخش می شوند. این عمل تصادفی الهامی می شود برای ساختن ساندویچ وهمبر گر. اما در اوهایوی امریکا هم ادعا می کنند که خانواده MENCHES مخترعین همبرگراند، اینها که تخصص شان ساختن سوسیس آلمانی بود، یکبار بجای گوشت خوک از گوشت گوسفند استفاده کردند این ا مر سبب شد سوسیس های شان پهن گردد و همبرگر زاده شود آنها نام را هم از نام شهر زادگاهشان ها مبورگ درآلمان الهام گرفتند ونام سوسیس های پهن شده شانرا گذاشتند همبرگر.

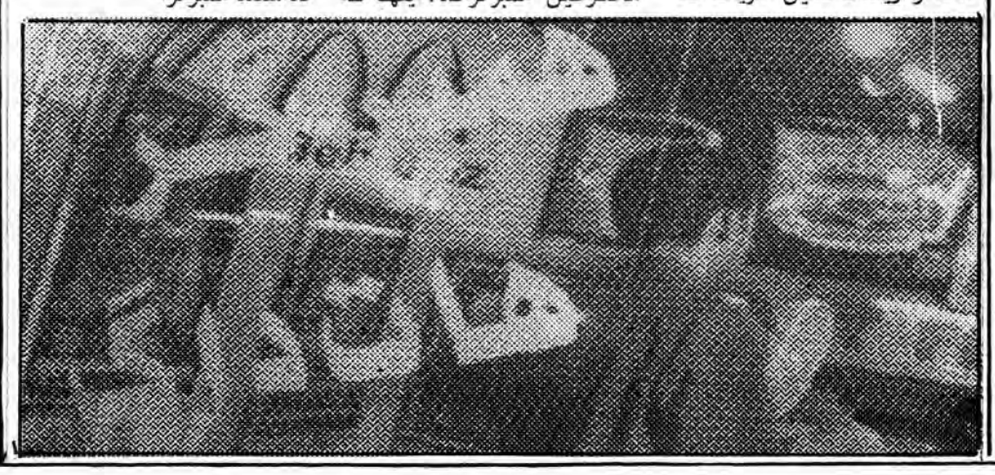

نقض حقوق حیوانات درایران

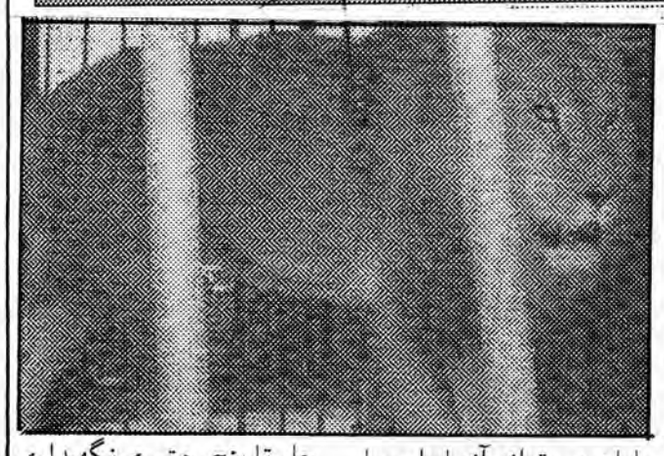

اخیرا خانمی بنام "مهرناز عطری" علیه آزار قاطر های باربر درشمال تهران شکایتی راتقدیم محکمه نموده است.

خانم مهرناز عطری یکی از فعالان سازمان حمایت از حیوانات در ایران است، که از ماه جوزای سال ۱۳۸۰ آغاز به کار کرده است. هدف این سازمان بهبود وضع حیوانات باغ های وحش وحیوانات اهلی درایران است

خانم عطری در مورد شکایت شان ازمالداران می گویند زیادی بار روی چهار پایان می تواند آنها را بیمار سازد ایشان همچنان شکایتی را علیه موزیم دار آب ودرشمال شرق تهران به راه انداختند این شکایت در مورد شیوه نگهدای یک قلاده شیر ودو قلاده پلنگ ایرانی و افریقایی که درسه قفس چار تا پنج متر ی نگهداری می شوند ترتیب شده است خانم عطری ادعا کرده است که اطفال برای شنیدن آواز این جانوران آنها را با چوب می زنند ویا به قفس های شان ضربه وارد می کنند که این عمل جرم است.

مهر سکوت را می شکنم

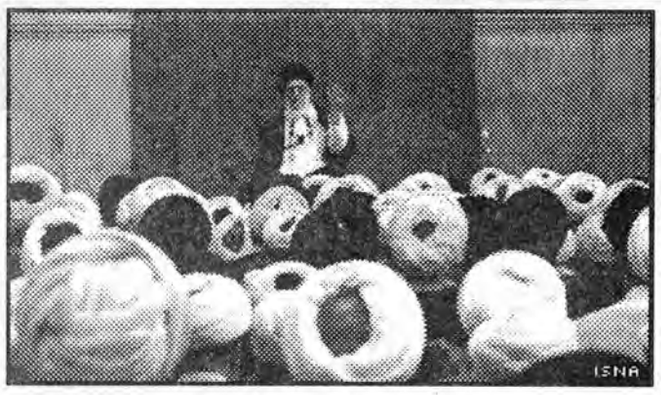

روزنامه ان آرسی هندلز بلاد که از روزنامه های معتبر هالند است گزارش مفصلی را اختصاص به مصاحبه خبرنگار خود در بغداد با سید حسین خمینی، نواسه آیت الله خمینی، بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران اختصاص داده است که در آن او از بسیاری مسائل ایران پرده برداشته و گفته است که علیرغم ناامنی در عراق و خطراتی که از جانب مأموران مخفی جمهوری اسلامی برایش وجود دارد، اکنون فضای باز و آزادی در عراق به او امکان می دهد قفل بسته دهانش را باز کند و آنچه را رهبران جمهوری اسلامی به نام مذهب و خدا بر سر مردم ایران می آورند افشا سازد و دیکتاتوری مذهبی ایران قادر نخواهد بود مانع او شود.

خبرنگار این روزنامه در شرح دیدار خود با سید حسین خمینی نواسه آیت الله خمینی می نویسد او در منزل یکی از آشنایان خود در بغداد زندگی می کند و مصاحبه با او در حالی که صدای پرواز یک هلی کوپتر امریکایی بر فراز این منزل به گوش می رسید انجام گرفت: در کنار بستر سید حسین خمینی، یک جلد قرآن و یک اسلحه به چشم می خورد. او ابتدا گفت از تمام وقایعی که در ایران می گذرد، از قتل، شکنجه، ایجاد فضای رعب و وحشت و سرکوب آگاه است و اکنون تصمیم گرفته است به سکوت خود پایان دهد زیرا فضای باز در عراق به او این امکان را می دهد و دیکتاتوری مذهبی ایران قادر نیست که مانع از او شود.

بازداشت رهبران کردهای عراق

حزب حرکت اسلامی که سالها کنترول منطقه اورامان کردستان عراق را در کنار مرز ایران در دست داشته اعلام کرد که ملا علی عبدالعزیز رهبر روحانی این حزب توسط نیروهای آمریکایی توقیف شده است.

به گفته یکی ازمسوولین این حزب، ملاعلی عبدالعزیز طی حمله ای به خانه اش در شهر حلبچه همراه با چهارده نفر دیگر توقیف شده است که برادرش ملا عمر و محافظانش نیز در میان آنها هستند. دراین حمله شمار زیادی از نیروهای آمریکایی با پشتیبانی هلیکوپترهااشتراک ورزیده بودند.

سخنگوی حزب حرکت اسلامی توقیف ملا علی عبدالعزیز را محکوم و آمریکاییها را متهم کرده است که به طرفداران عراق آزاد و مخالفان صدام حسین، رهبر پیشین این کشور حمله می کنند.

دفتر حزب حرکت اسلامی در شهر اربیل در کردستان عراق همچنین اعلام کرده که نیروهای امریکایی بدون هیچ توضیحی از آنها خواسته اند دفاترشان را در این شهر تخلیه کنند.

به گفته مسئولان حرکت اسلامی، شیخ علی باپیر که امیر این حزب خوانده می شد نیز همراه با سه تن از یارانش و چند محافظ هنگامی که عازم ملاقات با یکی از افسران آمریکایی در کردستان عراق بود به دست نیروهای آمریکایی توقیف شد.

مکتوب وارده

آقایان گرامی موسس ومدیر مسوول روزنامه اراده!

امیدوارم صحت وسلامت بوده ودر امورات کاری وفرهنگی موفق باشید.

روزنامه خوب اراده راکه در روشنگری واگاه سازی مردم ما دوراز تعصبات زبانی وقومی که درمکتب روشنفکری مردود است نقش خود را شجاعانه وواقعبینانه ایفا میکند ورسالت مهم و مقدس خبرنگاری را انجام میدهد ، هر صبح وقت مطالعه کرده و از تازه ترین اخبار ورویداد ها پرارزش ترین مطالب ومقالات آن استفاده میکنیم.

این روزنامه دارد تا به مثابه پر محتوا ترین ومحبوب ترین نشریه جای خویش را در بین مردم کسب بکند.

خواستم ذریعه نامه هذا قدردانی وسپاسگذاری نموده موفقیت های هرچه بیشتر شما را خواهانیم.

دشتی معاون کمیته ملی المپیک

سرنوشت برگشتگانی...

به اساس همین جریان خانه ها بسیار خالی مانده از سکنه ویا خانه های که صاحبان اصلی آن که قباله بنام شان مسمی بود، حاضر نبودند به زور وتهدید وحتی شکنجه وزندانی ساختن از چنگ وابستگان شان بیرون آورده شده وبه مستحقان رژیم برسر اقتدار واگذار گردید. این خانه ها در حالیکه قباله قبلی شان خلاف اصول شرعی و اوامر مقامات عالی دولتی منسوخ وباطل گردید، ازمحاکم به اساس اوامر مقامات بالایی قباله جدید بدست آوردند این جریان چنان مرسوم شد که قباله برخی ازخانه ها در یک رژیم دو بار وسه بار تجدید گردید که بعضاً فروخته شده ودرمواردی با پول های هنگفت به گروی گذاشته شده است. این اعمال در حالی صورت گرفت که این رژیم از قانون وعدالت دم میزدند.

حالا در دوایر ودرمحاکم دهها دوسیه وقضیه مربوط خانه های تحت تأمین و قباله داده شده و فروخته شده وبه گروی گذاشته شده و معضله یی که به عنوان مال بیصاحب از سوی مقامات دولتهای وقت به وابستگان وهمکاران سیاسی شان حاتم وار از کیسه خلیفه بخشیده بودند پایین وبالا میشود ومالکان نخستین این خانه ها وکارکنان محاکم و ادارات حقوقی کشور درسر گردانی و بلا تکلیفی عجیب وپایان ناپذیر قرار دارند ونمیدانند برای این دوسیه ها چه فیصله یی را که عادلانه و معقول باشد صادر نمایید با اینهمه پرسش اساسی اینست که سرنوشت این برگشت کنندگان بیخانه وبی سرپناهی که در دولت کنونی نه واسطه دارند ونه مجالی دیگر، چگونه خواهد شد؟ چرا مسوولین برای این بینوا های تاراج شده چاره یی نمی اندیشند وبه حل مشکل شان نمی پردازند تا حق به حقدار برسد وقانونیت وعدالت اسلامی که شعار وعمل ماست تحقق یابد.

ادامه عملیات مسلحانه در اسرائیل

منابع امنیتی اسرائیل اعلام کرده اند که یک مرد فلسطینی هنگام اجرای عملیات بمب گذاری به ضرب گلوله ماموران امنیتی اسرائیل کشته شده است به گفته آنان این شخص در صدد بود یک وسیله انفجاری را در محلی در نزدیکی شهر طولکرم واقع در کرانه باختری رود اردن کار بگذارد سربازان اسرائیلی وی را هنگام نصب بمب در خارج از روستای فارون مشاهده کردند این مرد در اثر تیراندازی سربازان وقبل از انجام عملیات بمب گذاری کشته شد همچنین در حادثه دیگری چهار اسرائیلی در نتیجه حمله تندروهای فلسطینی زخمی شدند به گفته مقامات اسرائیلی چند فرد مسلح فلسطینی به سوی یک زن اسرائیلی وسه کودک وی تیراندازی کردند این حادثه هنگامی روی داد که موتر این زن و فرزندانش در کنار یک پوسته وبازرسی در مسیر بیت المقدس وشهر بیت لحم واقع در کرانه باختری رود اردن متوقف شده بود تیپ شهدای الاقصی از گروه های تندرو فلسطینی مسوولیت این حمله را بر عهده گرفته است همزمان اسرائیل گفته است که روز چهارشنبه ۶ اگست بیش از چهارصد فلسطینی از زندان های اسرائیل آزاد خواهند شد این اولین آزادی جمعی گروهی از زندانیان فلسطینی است.

الهام علی اف صدراعظم آذربایجان شد

مجلس آذربایجان الهام علی اف، پسر حیدر علی اف، رییس جمهور آن کشور را به سمت صدراعظم منصوب کرده است. اکثریت بزرگی از حاضران در جلسه پارلمان به انتصاب الهام علی اف رای مثبت دادند در حالیکه نمایندگان احزاب مخالف این جلسه را تحریم کرده بودند. حیدر علی اف، رییس جمهور، که درشفاخانه در ترکیه بستری است، قبلا از نمایندگان خواسته بود انتصاب پسر وی به سمت صدراعظم را تایید کنند. هفته گذشته الهام علی اف به عنوان یکی از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری آذربایجان ثبت نام کرد. قرار است انتخابات ریاست جمهوری آذربایجان در ماهاکتوبر سال جاری برگزار شود. احزاب مخالف از رییس جمهور خواسته اند در صورتی که به دلیل بیماری قادر به اداره امور نیست از سمت خود کناره گیری کند. طبق قانون اساسی آذربایجان، در صورت استعفا یا مرگ رییس جمهور، صدراعظم کفالت ریاست جمهوری را برعهده می گیرد.

خودکشی یک مسوول بلند پایه هیوندای

جسد بیجان یکی ازمسوولین شرکت بزرگ هیوندای درمقابل تعمیر دفتر مرکزی این شرکت پیدا شده است.

وی به اتهام انتقال مبالغ قابل توجهی پول به کوریا شمالی تحت تعقیب قرار داشته است. سخنگوی پولیس کوریای جنوبی گفته است که به نظر می رسد "چونگ مونگ هون" با خیز زدن ازکلکین طبقه دوازدهم ساختمان مرکزی هیوندای در سئول ، دست به خودکشی زده باشد.

اتهام آقای چونگ مشارکت در انتقال یکصد میلیون دالر به کوریا شمالی بوده است تا به این ترتیب موافقت مقامات آن کشور با برگزاری اجلاس عالی سران دو کوریا را جلب کند. این اجلاس سه سال پیش برگزار شد. دوسیه تعقیب قانونی چونگ مونگ هون در ماه جولای سال جاری به جریان افتاد. وی از جمله هشت متهم این قضیه است.

آغاز کار کمیسیون ...

مشکل دیگر سر راه کمیسیون انتخاباتی این است که آمار دقیقی از جمعیت افغانستان در دست نیست و در اثر جنگ و درگیرهای چند ساله میلیونها افغان آواره شده اند.

در عین حال تماس با نقاط دورافتاده و کوهستانی افغانستان و ثبت نام از واجدین شرایط رای دهی در چنین مناطقی بسیار مشکل است. به هرصورت قرار است افرادی که ثبت نام می شوند کارتی را دریافت کنند که بر اساس آن بتوانند در رای گیری شرکت کنند. سازمان ملل متحد بر روند ثبت نام واجدین شرایط رای دهی نظارت خواهد کرد و کمیسیون انتخاباتی افغانستان با مقامات سازمان ملل متحد همکاری نزدیک خواهد داشت. در همین حال برخی از گزارشها از کابل، پایتخت، حاکی است که عده ای با نزدیک شدن انتخابات در صدد ایجاد حزب سیاسی برای شرکت در انتخابات هستند.

In This Issue:

1- Meetings
2- Complains By South African Government
3- Detention Of An Iraqi Kurd
4- I Remove Stillness
5- Israeli Security Officers Kill A Palestinian
6- Peace Keepers Enter Liberia
7- Nuclear Inspector In Tehran
8- Serious Bomb Blast In Aqcha
9- Drug Discovered In Herat
10- Crops Depressed In Badakhshan
11- Bomb Blast Damages Bridge On Gardiz-Khost Main Road
12- Pakistan Welcome Pak-Afghan Trade
13- Entertainment Page

اراده
زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری" واحمدشاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان — قیمت یک شماره ۲ افغانی

ERADA Daily
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷-
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud — Chief Editor: Zuhoor Afghan
نمبرستلایت: 008821621230544 — Mobil Phone: 070224787
eradadaily@hotmail.com — Engineerjamil_amiry@yahoo.com